

VESZPRÉMVÁRMEGYE

POLITIKAI UJSÁG

Előfizetési ár:

Agócs évre — — 16 korona. Negyed évre — — 4 korona.
 Fél évre — — 8 „ „ Egyes szám — — 32 fillér.
 Községi jegyzők, egész évi előfizetésnél kedvezményesen
 4 koronáért kapják a lapot. — Nyiltér petit sora 80 fillér.

Felelős szerkesztő:

Horváth Rezső dr.

MEGJELNIK MINDEN VASAPNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Virág Benedek-utca 2
 Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és Fodor Ferenc könyvkeres-
 kedése. — Kéziratokat nem adunk vissza.
 Előjegyzések és hirdetések közlése díja 10 korona. Felülszövegek, adomá-
 nyok, közértesítők, felhívások soronként 20 fillér. — Telefon 74.

A magyar oroszlán.

Ezer sebből vérünk és mégis boldogok vagyunk. A szabadság borát issza útkadt, szomjas ajakunk.

Szomjaztunk rá négyszáz évig. Mohács óta, mostanig. Semmik lettünk, akik voltunk valaha, nagy valakik.

Császármadár szárnya alatt ott didergett a magyar. Osztrák láncától szuvasodott vitéz, hősi magyar kar.

Börtönben ült az oroszlán meg-megrázta rácsait. S aztán megint ellemette szabad vagyit, álmait.

Szabad puszták kepe lengett Napba néző szem előtt S ott tartá mégis a börtön a magába kékdedőt.

Végre mégis tette ébredt Összetörte a vasat S kinnt áll a magyar oroszlán. Négyszáz év után szabad.

S szabad barlangját most gyáván körülveszik dűvadak.

Zsákmányehes martalócnép — A régi Giskra hadak.

De oroszlant nem téphetnek a tetvek össze talán? Csak nem-halsz meg édes hazám szabadságod hajnalán?

Ha kell, karddal vágssz majd véres rendet, Te, ezek között. S elúzi a nap a felhőt, glóriás fejed fölött.

Vértessy Gyula.

Reflexiók a vasárnapi népgyűlésről.

Ma, amikor a gyors átalakulások eseményei oly nagy erővel kötik le gondolatainkat, képzeletvilágunkat, — amikor a sok nékülözés, szenvedés, küzdés hatalmas következetességgel és határozottsággal markol bele érzelmevilágunkba, — amikor állandóan tárgyal, gyűlésezik, tanácskozik az egész világ, — ma jobban, mint bármikor, szükség van mérsékletre, erős idegekre, nyugodt temperamentumra, nehogy a szenvedélyesség urrá legyen és magával ragadva a tömegeket: ezek tevékenysége ne legyen olyan, mint a hegyekről leindult lavináé vagy mint az árvízé, mely élet, virágzás, kifejlődés, konszolidálódás helyett pusztulást, összeomlást eredményezzen. Ma kétszeresen áll az ethika parancsa, hogy tudatában legyünk felelősségérzetünknek, mert egy meg nem gondolt szó is lángba boríthatja társadalmunkat. Vigyáznunk kell, hogy Méhely Kálmán szavait idézve: „a szabadságból az igazi szabadságot megsemmisítő szabadság ne származzon,“ mert a multban is a legnagyobb visszajelés a szabadsággal, mint a törtenelem mutatja, épen a forradalmak idejében történt. Örököznünk kell, hogy a forradalom izzó hangulatában az értelem háttérbe ne

szoruljon, az érzelem és indulatosság túltengése következtében. Nem szabad elfelednünk Le Bon (Psychologie des Foules. A tömegek lélektana. 45. o.) megállapítását, „hogy az egyén azáltal, hogy tömegben van, rögtön és feltűnő módon veszti értelmi színvonalát“, aminek következménye, hogy a tömeg akarata, érzése, törekvése még nem jelent egyenlőséget, azonosságot a tömeget alkotó egyének gondolatainak, érzelmeinek quantitativ vagy qualitativ, mondjuk: mennyiségi vagy minőségi összetételével. Miért? Azon egyszerű lélektani oknál fogva, mert „a tömegek semmit sem gondolnak meg előre. Egymásután átfutják a legellentétebb érzelmek skáláját, de mindig a pillanatnyi izgalom hatása alá kerülnek.“ (Le Bon i. m. 30.) Amikor az ember tömeg közé jut, a tömeg a hipnotizőr, a tömeget alkotó egyén a hipnotizált és amit az egyén elszigetelten, egyedül talán gondolni és akarni is alig merne, a tömegben tétozás, habozás, felelősségérzet, megfontolás nélkül megteszi, sőt még az a csendes, iróasztalához nélt filiszter hivatalnok is örvények dagályát kezdi magában érezni, mihelyt a tömeglélek elsodörja, a gyengéd anya pedig képes egyetlen gyermeke elvesztése felett érzett bánatát is elnyomni, hogy minden tevékenységét összpontosítsa a tömeg által hirdetett, szuggerált, követelt eszme, élv, érdek diadalának biztosítására.

Ma a szabadság jelszava izgatja és lelkesíti a tömegeket, népeket, egyeseket. Heyses. A szabadság valóban kelléke a szép életnek. Azonban arányosság, összhang, határvonal nélkül semmi sem szép ezen a világon. A szabadság sem azt jelenti, hogy korlátlan, határtalan vagyok, mert hisz szabadon gonoszat cselekedni vagy ostobát mondani csak nem szabadság! — Szabadon garázdalkodni, rontani, pusztítani, gyűlöletet élesíteni, hazugságot terjeszteni: ugyancsak bűn volna ilyen összetételben a szabadság nevét hangoztatni. A gondolat szabadságot nem kerezetheti külső kényszer és erőszak, de igenis az igazság; a lelkiismeret szabadságának is van szabályozója és ez az erény; az egyéni szabadságot is kell, hogy diszitse, de irányítsa, vezesse is valami t. i.

A hazugság.

Írta: Aino Kallas.

A nagymama halálos betegen feküdt. Sárgaság döntölte ágyának. Piros vére sárgává lett s ő megsárgult és megfönnyaadt, mint ősszel a falevél.

Egész nyáron át nem lehetett látni; szobája a földszinten volt, ahová külön lépcső vitt. A kisleányt egyszer kedvetlenségből félsülgették néneje, a nagymama leányai. Haját nehéz fonadékokba (osztották) bontották s feje köré fonták; úgy amint régi képeken is látható. Azután könnyes szemmel nézegették. „Most ugy hasonlítasz a fiatalon meghalt renédhez!“ — mondogatták.

— Elvisszük őt a nagymamához — szölit az egyik néneje.

— Nem, nem, nagyon felizgatná — felelt a másik. A kisleány akkor megértette, hogy a nagymama nagyon beteg lehet.

A nagymama ágyban ül és gyöngyöt fűz: cifra üvegyöngyöket fémfonálra. Ugyan miket gondolhat közben? Talán élete is apró darabokra töredezik s ezeket újból átélni, amig ezzel a gyerekeknek való munkával bibelődik, az egyetlennel, amit még elbír a keze.

Azon a napon is így ült s gyöngyöket fűzögeteit, amikor elveszett fiát siratták. Mig az ő ujjai közül a gyöngyök apró üvegcséppként potyogtak ki, addig mások szívük gyötrelmében igazi, nehéz könnyecskéket ontottak... De ami-

kor az ő ajtaján beléptek, könnyáztatta szemükbe mindig tudtak — bár nagy erővel — fényt és derűt csalni, s ajkakra mosolyt kényszeríteni. S a nagymama nem tudott meg semmit.

Miért ébredt hát föl benne a gyau? Az ő elkülönített világába mégis csak behatolt az elfojtott zokogás. Vagy talán az anyát szív sejtette meg az őt környező levegőben a szomorúságot? Mindig nagyon keményen megnézte azt, aki szobájába lépett. Valamelyik nap megkérdezte:

— Hol van a fiam?

— Vadászni van — felelt a kisleány néneje, a nagymama lány, aki már régóta kitanulta a hazugság bölcsességét.

A nagymama megnyugodott, de a balsejtellem csöndben ragta, örölte a lelkét, mint fát a rági-csaló féreg.

Elérkezett az a nap, amikor a két leánynak el kellett mennie.

Az okos néni kitanította.

— Leánykám, ha bucsuzni mész el a nagymamához, jökdévi légy!

A kisleány igent bólintott: megértette.

— Egy szót se szólj apukádól!

— Nem — mondta a kisleány.

A néni elgondolkozott.

— De ha a nagymama kérdezni találna...

Akkor te bátran és vigan feleld: „Apukám elment vadászni.“

A kisleány ijedten pillantott néneje. Még nem értette, hogy néha okos dolog hazudni.

A nagymama összeaszott sárga vázként, párnáira támaszkodva ült nagy ágyában... gyöngyöket fűzött.

A kisleány úgy tele volt a halál gondolatával, hogy a nagymamában is a halált látta, s kacsoja még nénejenek biztos és forró kezében is remegett.

Eszébe jutottak azok a történetek, amelyek a nagymama szépségéről szóltak. Paraszt leánykának öltözve mint nyújtott virágot az átutazó cárnak az országot mellett, atyja udvárházával szemben... Még emlékezett a tóparton elrejtett nagy kópadra is, ahol a nagymama 14 éves menyasszonyként ült, s völégénye hófehér csónakon kereste...

Nagyon megijedt ő attól a vénasszonytól, akitől haját, szemét örökölte s akinek nyugtalan vére csörgedezett az ő ereiben. Borzadott annak a sárga kéznek érintésétől.

A nagymama végignéregette a szemével.

— Nemsokára megkezdődik az iskolád, leánykám.

— Igen — hebegte a kisleány.

— Légy szerény, szorgalmas az iskolában, édes gyermekem!

A kisleány azt hitte, hogy már megszabadult.

Az volt egyetlen vágya, hogy minél hamarabb kijuthasson a szobából, amelynek minden szögletéből a halál lesekedik.

De a nagymama kényes vöröses-sárga szeme egyszerre csak rászegződött az övre s hevesen kérdezte:

a jellem. Ha ezeket félreloknánk a szabadság fogalmától, akkor anarchizmust vallanánk és Bakunin, Kropotkin, Reclus, Jean Grave tanítványai volnánk, akik tanításuk, erkölcsstanuk alap gondolatát így formulázzák: felelősségtelenség tenni az egyént, hogy szabadon, korlátlanul, erkölcsi és egyéb kötelek szempontok teljes mellőzéseivel érhessen szenvedélyeinek és a szó legvadabb értelmében egoista legyen. Ez szülte meg a nagy francia forradalomban is azt a borzalmas négy párizsi nepot, hogy Montgaillard felkiáltott: „Oh örök gyászait, hogy Párizs négy napon át bárgyú kábultságban nézte ezeket a dolgokat és nem lépett közbe.” Mindezt megértjük, ha nem feledjük, hogy azok az érvek, melyek a tömegeket mozgatták, irányították a tömegekre hatással vannak, olyan alacsonyrendűek logikai tekintetben, hogy csak per analogiam nevezhetők logikai gondolkodásnak (Le Bon i. m. 57.), inkább szellemi degenerációnak, mert „a sokaságnak mindig csekély az értelemi színvonala bármilyen legyen is összetétele” (u. o. 174.). Magyarán szólva az az lélektani jelenség, hogy a tömegben az embernek érzelmi és ösztönös része kívánczik érvényesülés felé, nem pedig értelme. Ebből magyarázható meg a jelenség, hogy egy alkalmas kép, egy üres frázis, nagyotmondó szólam képes a sokaság képzeletébe belemarkolni, kedélyvilágát megragadni, a sokadalmat szuggérálni.

Ezen lélektani megfigyelések parancsolólag figyelmeztetnek, hogy a tömegérzelmek, tömegindulások, tömegindulatok napjaiban, mint aminőket most élünk, végzetesen kockázatos és kimondhatatlan felelősséggel teljes tömegeket széthúzásra tüzelni. A veszprémi szociáldemokrata párt vasárnapi népgyűlésén sajnálatos jeleneteknek voltunk tanúi, amikor a beszédek folyamatába szövédték olyan kitérések, a tömegbe dobáltak olyan kifejezések, melyek míg egyrészt alkalmasak voltak a széthúzásra, másrészt bizony magukban hordták a komoly megfontolatlanság hiányát. A szólásszabadsággal sokan visszaélték, aki pedig komolyan, megfontoltan, okosan beszélt, csak azért, mivel X. Y. mondotta, terrorizálni akarták. A szabadság fogalma és az ítéletalkotás komoly tudása nem volt meg mindenkiben.

Ellenben örömmel hallottuk dr. Rainprecht Antal keddi beszédében, reflektálva a vasárnapi népgyűlésre, az államférfiu komoly, öntudatos, hazaszeretettől izzó figyelmeztetését, hogy e nehéz napokban az összetartás és a testvériség legyen mindenki irányítója. Bizony sajnálatos, hogy éppen a mi városunkban olyan népgyűlés lehetett, melyen a kultúra, intelligencia, felvilágosodottság, szabadság stb. formás szövegekkel megfogalmazott megfőszázták és dacára a Nemzeti Tanács és Nép-kormány kérelmének, az ott elhangzott beszédekben olyan fanatikus kitérések és vallásos érvelés mélyen sértő kifejezések is előfordultak, melyek ugyancsak alkalmasak lehetnek volna a tömegnek elkeseredésére hangolt érzelmességének kihasználására és noha öntudatlanul: a népegyes megbonthatására. Vajon gondolták-e az esetleges következményekre? avagy mi az, ami még hiány-

— Hol van apád, kis leányom?

Talán már régen forgatta a fejében, hogy éppen ettől a gyerektől kérdezi meg ezt, mert csöndes éjszakáin gyanuba fogta környezetét, nem hitt szavuknak. Ettől a gyerektől akarta hát hallani az igazságot.

A kisleány halászapadtan állt előtte s a hatalmas beteg nagymama szeme váróan kérdezte. Az okos néni vállon fogta a kisleányt s látszólag cirógató mozdulattal türelmetlenségéből ránta meg.

— No, mondd meg kis leányom, nagymamád kérdezi tőled!

A kisleány hallgatott.

A nagymama nyugtalanodni kezdett; ujjával a gyönyörű ládikát kaparászta.

— Apa vadászni van — felelt a leányka gépiesen.

A kisleány magánosan a másik szobában. Lassan lassan kialakult benne az a tudat, hogy az életben néha szükség van a hazugságra.

Először csodálkozni rajta, mintha gyermeke szeme valahányszor megfoghatatlan látott volna: azután egyre jobban megbarátkozik vele s megerősödik benne.

Finn eredeiből:
Fekete József.

zik nekik Veszprémben?! Nincs Veszprémben a legszelebb demokratikus alapon szervezett Nemzeti Tanács?! Nem együtt ujjongott-e a köztársaság kikiáltásának hivatalnok és földmives, munkás és pap, iparos és katona, egy szóval Veszprém egész népe testvéries egyetértésben?! Nem folyik-e be üdvösen minden közhatalmi intézkedésbe a nép ellenőrzése? S amit esetleg panaszunk is említhetünk: nem szabadon könyvel-e el az eddig elnyomott szociáldemokrata párt egész testületek és közegok belépését, nem egyszer az egyesek megkérdésére nélkül?! Melyik az a villar, aminek a keresztülvitést kell várunk még ezután Veszprémben?! A Nemzeti Tanács rendelt hirdet és kér: micsoda „forradalmi szél végigsöprését” küldi az egyik felszólaló még ezután Veszprémre?! Nem játé-e ez a szavakkal?! Nem játé-e ez az emberek lelkében égő nemes tüzzel, hogy az ne alkotásokra hevítsen, hanem oly szépen demokratizálódó népünk egységét szétvesse?!

Éljen a szabadság és a demokrácia és áldott megvalósulása!! Ezek szent dolgok!! Senki ezeket a fellorgatás emlegetésével, provokálásával be ne szennyezze!!

A vasárnapi népgyűléssel szemben mennyivel fölemelőbb volt „a veszprémi Négyesületek közös gyűlése”, amikor a hazának szeretetében összefogtak. Ott minden szó komoly volt, gyanavástól ment és kölcsönös bizalomtól áthatott.

A magyarnak régi bűné, a széthúzást hagyjuk a multnak! A második ezer év küszöbén ismerjük fel egymásban az embert és a magyart, kit szeretni, támogatni, segíteni kötelességünk. Ma nem lehet jelszavunk: „lesz, ahogy lesz!” — hanem „legyen olyan, hogy a második ezer év még dicsőségesebb legyen!” Ehhez egymásnak szeretete és megbecsülése kell!!!

Dr. Wéber Pál.

A vármegyei Nemzeti Tanács megalakulása.

A Veszprémvármegyei Nemzeti Tanács megalakulására vonatkozólag a vármegye összes községei a hét folyamán megválasztották kiküldött tagjaikat. Veszprém város és Pápa város 25—25 tagot delegált a vármegyei Nemzeti Tanácsba. Veszprémben a mult vasárnap délelőtt 11 órára volt kitűzve a választó népgyűlés, amely a kandidáló bizottság javaslatát a jelen volt többség szavazatával megválasztotta. Ezek után több személyi kérdés merült fel, amely nem nyerhetett békes megoldást, a megválasztottak mandátumukról lemondottak.

Kedden, folyó 19-én délután dr. Rainprecht Antal elnöklete alatt újból összeült a népgyűlés a Szinházban s a megválasztott kandidáló bizottság javaslatát egyhangulag elfogadva a vármegyei Nemzeti Tanács tagjaivá a következőket választotta meg: dr. Rainprecht Antal, Bokrossy Jenő, Bujdosó János, Bertalan László, Bokrossy Ferenc, Boskovits Ignác, Erdős Béla, Fabb Károlyné, özv. Friedreich Endréné, Gubicza Lajos, Hajagos Imre, dr. Hajós Zoltán, Kacska László, Kletzár Miksa, Kászeghy Antal, dr. Lengyel Jenő, Maráczai Béla, Neumayer Imre, dr. Óvári Ferenc, Olasz Imre, Próder István, Róland Ferenc, dr. Spitzer Mór, Szalay Ferenc, Vingelmann Antal.

A Veszprémvármegyei Nemzeti Tanács alakuló gyűlése folyó hó 20-án délelőtt volt a vármegyehez nagyteremben. A megválasztott delegáltak nagy száma megtöltötte a vármegye-ház nagytermét. A jelenlevők sokasága egyhangu lelkesedéssel a Veszprémvármegyei Nemzeti Tanács elnökévé dr. Rainprecht Antalt választotta meg, aki az elnöki szék elfoglalva magasszónai beszéd keretében köszöntö meg a közbizalom eme legszebb megnyilvánulását.

Ezután a szűkebb körű 25 tagból álló intéző-bizottság tagjait választották meg, majd a járási szolgabírói hivatalok működését ellenőrző járásonként 5—5 tagú bizottságot. A lelnők megválasztották Schrickert Sándor alsó-

tekerespustjai földbirtokos és Szőke Gábor somlyószöllősi kisbirtokos, jegyzővé Tisztartó Sándor máv. irodavezető és dr. Hajós Zoltán.

Schricker Sándor meleg, lendületes szavakban köszöntö meg a maga, s alelnök társa nevében megválasztásukat, — majd dr. Mohácsy Lajos a kiscsaba párt elnöke lelkes hangú beszéd kíséretében indítványozta, hogy a Veszprémvármegyei Nemzeti Tanács táviratilag kérje fel a népkormányt, hogy a főispáni és kormánybiztosi székét dr. Rainprecht Antallal töltsse be. Gyönyörű vonásokban esettelle dr. Rainprecht Antal volt főispáni szereplését s munkálkodását, tolmácsolta az egész vármegye ragaszkodását és szeretetét és indítványozta, hogy a távirati kérelem támogatására a megválasztott intézőbizottság alakuljon küldöttség s keresse fel a nemzeti kormányt s szóval terjessze elő a vármegye közönségének kérelmét. A Nemzeti Tanács egyhangulag magáévá tette az indítványokat s a bizalmat megköszönő dr. Rainprecht Antall meleg óvációban részesítette.

Felszóllaltak a folyó ügyek tárgyalásai alatt Bartha László cseszneki plebános, Nagy Adám Mihály, Peleskey Ferenc.

A Nemzeti Tanács összegyűlése után az intézőbizottság tartotta első gyűlést dr. Rainprecht Antal elnöklete alatt.

Az alispán ellenőrzésére kiküldött központi bizottság tagjaival a kijelölt bizottság javaslata alapján megválasztottak: a veszprémi járásból id. Tamás Ferenc Szentgál, Török Gyula Várpalota, Gubicza Ferenc Soly, Kremó György Hajmáskér, Zsurki András Nemesvámos, — a pápai járásból Nikodémi Mihály Papaleszér, dr. Mohácsy Lajos Marcalgeryei, Kis Boróczki Gábor Adásztevel, Gabnai Lajos Bakonytamási, Szakács István Mezőlak, zirci járásból Gróf Jankovich-Bésán Andre, Giczhalom, Janó István Bakonyzombathely, Véssey József Zirc, Peleskey Ferenc Veszprémvársány, az enyingi járásból Schricker Sándor Bozsok, Kenessey Pongrác Enying, Nagy Adám Mihály Enying, a devecseri járásból Bors Gyula Devecser, Barcza Dezső Vid, Szőke Gábor Somlyószöllős, Veszprém városból dr. Óvári Ferenc, Róland Ferenc, Pápa városból dr. Balla Róbert, Hajnóczky Béla, az államvasutasok részéről Erdős Béla.

A járásokban a fősolgabírák ellenőrzésére járásonként 5—5 bizottsági tag választott meg és pedig a veszprémi járásban: Rieger Adám Urkut, Csarmasz Benő Szentgál, Kiss Sándor Kádárta, Kukucska András Ósi, Takács Imre Vilonya, az enyingi járásban Nagy Adám Mihály, Husvéth János, Balog Dénes Mezőkomárom, Jónás János Balatonkenese, Homok József Fokszabadi, pápai járásban Molnár Dániel Vaszar, Kapcsándi János Homokbödöge, Takács József Lovászpátona, Firpasz Mihály Marcalló, Petál Károly Ugod, a zirci járásban Kasper István Zirc, Gasparics Károly Bakonybél, Vesztergom Antal Gyirót, Rózsa László Bársonyos, Szalay Ferenc Borzavár, a devecseri járásban Torma Károly Devecser, Márton Károly Túskevár, Vida Antal Kislőd, Káplí István Csekut, Dezső Zoltán Adorjánháza.

A veszprémi megyéspüspök a birtokreformról. Mult számunkban megemlékeztünk arról, hogy Dr. Roti Nándor megyéspüspök a legutóbb kiadott pásztorlevelében foglalkozik a birtokreformi kérdésével is. A pásztorlevel erre vonatkozó részét a következőkben közöljük:

„Ami nálunk a szellemeket nagy izgalomban tartja, a birtokreform. A házáteró katonák, akik zsellérs, nap-zámások, gazdasági cselédek voltak, egy kis házi tűzhelyet, egy kis földbirtokot remélnek kárpótásul és jutalmul a sok áldozatért, amit a háború alatt hoztak. Ki ne nyújtana szívesen

segédkeztet, hogy ez a sok derék család hozzá jusson ahhoz, amiben boldogulásának legfőbb feltételét látja.

A haza érdekét szívesen szolgálja vagyonaival az egyház. Nálunk az egyház kezén csak úgy, mint az állam, községek és egyesek kezén kiterjedt birtokok vannak. Némely helyen az egyházi birtokok alkalmasak parcellázásra, másutt mások. Az egyesek érdekét a nagy közérdeknek mindentűt alá kell rendelni. Mint más birtokokat, az egyházi birtokokat is szívesen bocsátjuk parcellázás alá ott, ahol ennek szüksége mutatkozik. Ennek a mi kézségünknek határa csak a haza javának határa lehet. Mi azt akarjuk, hogy minden parcellázás, akár egyházi, akár más javakból történik, csak azok érdekében történjen, akik akarják is, tudják is kis birtokukat használni. Azt azonban nem akarjuk, hogy ezek a nagy nemzeti kincsek elpocsékoltsanak, nem akarjuk, hogy a parcellázásra rávesse magát a spekuláció, mint a háború kezdete óta mindenre, amit a haza érdekében áldozatul hoztunk.

Hadiárvák gazdasági nevelése.

Az Országos Hadigondozó Hivatal a hadiárvák gazdasági irányu neveléséről és kiképzéséről is gondoskodni kíván, s erre a célra részben az országban már létező szakiskolákat veszi igénybe, részben pedig a gyakorlati szükségnek megfelelő új intézményeket létesít. Ezidőszent a Hadigondozó Hivatal három fenntartása alatt álló telepen vette tervbe a hadiárvák kertészeti és háztartási oktatását is mind a három helyre pályázatot hirdet.

A pályázatot alább ismertetjük:

1. Ikervárot. (Vasmegeyében) három éves tanfolyamu középfoku kertészeti és háztartási iskolát rendeznek be fiuk számára. Jelölhetők főleg gazdatiszti, vagy gazdacsaládból származó olyan árva, kik a középiskola négy osztályát végezték, illetve ez év folyamán végeznék fogják.

2. Budapest-Pasarétén a Központi Textilipar r. t. hadialapítványát képező és internátussal egybekötött középfoku női gazdasági és kertészeti iskolába olyan 16-ik életévüket betöltött leány hadiárvákat vesznek fel, akik a polgári iskola, vagy más középiskola hatodik osztályát elvégezték, magyar anyanyelvük s kertészeti munkára alkalmasak. A tanfolyam három évre terjed, melynek elvégzése után a növendékek kertész oklevelet nyernek. Bencsikó felvett árva oktatása és tartása vagyontalanság esetén teljesen ingyenes, ha pedig vagyonnal bírnak, akkor a tartásdíj a vagyon mérvéhez képest esetről-esetre állapítatik meg.

3. Margligelen (Pomáz és Csobánka) mellett alsófoku kertészeti és háztartási iskolát nyitnak meg, legalább 12 évet betöltött hadiárva leányok számára. Az iskola két évfolyamból áll, s növendékeit kertészetre, szőlőművelésre, gyümölcsstermelésre, tejgazdaságra, baromfitenyésztésre, háztartási ismeretekre, főzésre, varrásra tanítja. A növendékek az iskola két évfolyamának sikeres elvégzése után végbizonnyítványt kapnak. Jelölhetők 12 éven felüli leány hadiárva, akik legalább négy elemi osztályt végezték, ép egészséges testalkatúak van, s az előirt munkálatok végzésére alkalmasak.

Az itt hirtetett internátusi helyek száma természetesen korlátozott, s így a jelöltek közül elsősorban azok fognak figyelembe vételni, akik a családi körülményeknél és egyéni haj-

lamosságuknál fogva a veszprém vármegyei gazdasági egyesület ajánlani fog.

Aki az elsorolt szakiskolába magát felvétetni óhajtja, azok pályázatukat nyujtsák be azonnal a vármegyei gazdasági egyesület igazgatójához.

A kérvényben pontosan kitüntetendő a nev, a lakhely, családi állapot, foglalkozás, anyagi helyzet, az árva kora és első képzett-sege. A mellékletek a kérvényhez közsegi elöljáróság által hitelesített másolatban csatolandók.

H I R E K.

— **Rainprecht Antal dr.** — kormánybiztos — főispán. A minisztertanács a napokban tartott ülésén Veszprémvármegye főispáni székébe dr. Rainprecht Antalt kormánybiztosi hatáskörrel kinevezte. A kinevezés az egész vármegyében osztatlan örömet és meglepedést keltett, mert közismert, hogy a vármegyében Rainprecht Antal dr. az egyedüli ember, aki a nép minden rétegének bizalmát bírja és így csakis az ő kinevezését fogadhatjuk teljes megnyugvással. A kinevezést a hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja közölni.

— **Kinevezés.** A hadügyminiszter kinevezte: százados gazdasági tiszté dr. Kiss Ernő 31. honv. gyalogezredbeli főhadnagy gazdasági tisztet; századosokká: Schadt József, Polacsek Zoltán tart. főhadnagyokat a 31. honv. gyalogezredben.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ormai István pápai állami isk. tanítóképzőintézeti megbízott nevelőt, jelen állomáshelyén való meghagyása mellett, állami elemi népiskolai tanítóképzőintézeti nevelővé nevezte ki.

— **Dr. Sándorfi Kázmér** ügyvéd katonai szolgálatát befejezván ügyvédi gyakorlatát Veszprémben, régi lakásán (Rákóczi-tér 8-ik szám) tovább folytatja.

— **Előléptetett tüzérek.** A hadügyminiszter kinevezte főhadnagyká a következőket hadnagykok: Palotay Lászlót, Akar Gyulát, Pogány Gyulát, Tamás Károlyt, Bárány Károlyt; Fejér Istvánt, Sélley Elekét, Molnár Kálmánt, Abafy Zsigmondot, Lovász Lászlót, Horváth Gyulát, báró Gudenusz Józsefet, Földes Lajost, Lányi Gézát, Ötvös Józsefet és Király Istvánt a 41. honvéd tábori tüzérezrednél.

— **Kinevezés.** A hadügyminiszter kinevezte népfelkelő hadnaggyá: Riesz Ferenc és Ruzicska Dénes tisztjelölteket a 31. népfelkelő parancsnokság nyilvántartásában.

— **Háztartásaink megérkeztek.** A veszprémi 7. (41.) honvéd tábori tüzérezred megyesi Schwartz Jenő ezredes vezetése alatt 21 napi gyalogmenet után lovait és ágyúit magával hozva folyó hó 19-én délben megérkezett Veszprémbe. A hazatérő ezredet a pótlólag itthon levő tisztjei fogadták az állomáson. — A 31-es honvédek is sok viszontagság után hazaérkeztek folyó hó 23-án a hajnali órákban. A dicsőséggel küzdött ezredet a város közönsége nem fogadhatta, mert érkezésük időpontja bizonytalan volt. Ha a külső fogadtatási formák el is maradtak, nincs csak egy is Veszprém város lakói között, aki szívben, lélekben ne érezné a viszonzítás örömeit.

— **A Veszprémi Kath. Kőr** folyó hó 26-án kedden délután 5 órára a választmány tagjait értekezletre meghívja.

— **A Szociális Misszió Társulat** folyó hó 27-én szerdán délután 5 órára értekezletre (Kormányzósági épület) hívja tagjait.

— **A Magyar Vallás-alap parcellázásai.** A Magyar Vallás-alap képviselőtében a közalapítványi ügyigazgatóság még 1914. évben parcelláz-tatta az alap kisszállósi stb. ingatlanainak egy részét. A telekkönyvi átírás azonban csak most folyt le, mert a vevők az idén augusztusban fizették be a vételár utolsó részletét. A kiparcellázott ingatlan mintegy 120—125 katasztrális hold nagyságu, s 28 kisbirtokos között oszlott meg. Az ingatlanok kisszállósi, felsőiskolai, kiscsörszi határokkban vannak, s odaváló gazdák tulajdonába ment át.

— **Iparosok szervezkedése** A veszprémi iparosság f. évi december hó 1-én vasárnap délután 10 órakor a városház tanácstermében saját érdekeik előmozdítása céljából szervezkedő nagygyűlést tart. Minden iparos tartsa kötelességének a gyűlésen megjelenni és a napirendhez hozzászólni.

— **A Veszprémi Kath. Legényegylet** f. hó 26-án kedden este 8 órakor gyűlést tart, melyre a tagok megjelenését kéri.

— **A szociáldemokrata párt népgyűlése Veszprémben.** A veszprémi szociáldemokrata párt a múlt vasárnap látogatott népgyűlést tartott a Nemzeti Színházban Schiff Benő a központi vezetőség tagjának részvételével. A népgyűlést Neumayer Imre a veszprémi szervezet vezetője nyitotta meg s a népgyűlése megválasztották a párt tisztviselői karát és pártvezetőségét. Megválasztottak elnöké Neumayer Imre, ügyész-titkárrá dr. Hajós Zoltán, pénztárossá Mihályfi János, jegyzőkké Horváth György és Huber Károly. A pártvezetőség tagjaivá választottak Neumayer Ferenc, Hapl János, Krisztián János, Bajcsi József, Arany János, Szűcs József, Szigethy Ferenc, Horváth György, Farkas Ernő, Huber Károly, Molnár József, Török Sándor, Neumayer Imre, Varga János, Borbély József, Gombárovits Jenő, Győre János, Katona Kálmán, Gombor József, Bujdosó János, Ekker Imre, a vasutasok tíz megbízottja, a törvényszéki, megyei és városi szolgák és a rendőrség egy-egy megbízottja. A választás után Schiff Benő központi kiküldött tartott a szociáldemokrata párt szervezkedéséről tartalmas beszédet, majd Erdős Béla máv. osztálymérnök jelentette be a veszprémi, jutasi és ide befutó vonalak alkalmazottainak belépését a pártba. Fegyelemlre és mérsékletre intette a polgárságot a mai nehéz időkben. Kőszeghy Antal karkaplán a veszprémi földműves szakosztály vezetője beszélt ezután meggyőző hangon a katolikuság világtetőgásáról s állásfoglalásáról, célja — ugymond — ugyanaz, ami a szociáldemokrata pártnak, azonban világnézeti különbségek s a szociáldemokrata pártnak a vallással szemben elfoglalt állásfoglalása válaszfal köztük. Majd Rác honvéd főhadnagy tartott beszédet. Itt-ott kisebb eltérések s nem higgadt közbeszólások zavarták, a különben minden ízében szép népgyűlés hangulatát.

— **A fosztogatók családtagjaitól megvonják a hadisegélyt.** A hadügyi miniszter 71390/1918. számú rendeletével kimondotta, hogy olyanok családtagjaitól, akik a jelenlegi viszonyokkal visszaélve garázdálkodnak, fosztogatnak, rabolnak és egyéb bűncselekményeket követnek el, a hadisegély megvonandó.

— **A Magyarországi Munkások Rokkant-és Nyugdíjgyesületé-nek** veszprémi 48. számú frókja, vasárnap december hó 1-én délután 5 órakor a Korona szálló befizetési helyiségében választmányi ülést tart. Targyisorozat hozzászólás az alapszabályok módosításához és egyéb egyéni ügyek. A választmányi tagokat ezután is meghívja a vezetőség.

**CLUBSPECIALITÉ CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY
MODIANO FELÜLMULHATATLAN**

IGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE!

U. S. Modiano

— **Nemzetőrség tagjai hadiségelyben nem részesülnek.** A hadügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amely szerint a nemzetőrség tagjainak családja hadiségelyben nem részesíthető.

— **A Veszprémi Magántisztviselők Beszerzési Csoportja** részére vásárolt bab- és mákból egyes tagok az őket megillető részt maig sem vették át. A csoport vezetősége figyelmezteti az illetőket, hogy amennyiben december 5-ig illetményeiket át nem vennék, igényüket elvesztik. A rum megérkezett, Schwarz Ignác fűszerkereskedésében már kiosztás alatt van, a kiosztás december 5-én befejeződik, a később jelentkezőket kielégíteni nem lehet. Burgonya a legközelebbi fagymentes napokban valószínűleg már szállítható lesz.

— **Halálozások.** Szokoly Ignác, volt pápai rendőrkapitány folyó hó 14-én 66 éves korában Pápán meghalt. Huszonöt évig volt Pápa r. t. város szolgálatában s hosszú negyedszázados közszolgálati működése alatt kötelesség teljesítés példaképe volt s városzerte közízsietlenek örvendtek. Temetése a város nagy részvétel mellett folyt le. — Csengey Kálmán szül. Scheelle Etelka budapesti büntető törvényszéki bíró neje f. hó 19-én 33 éves korában Rákospalotán váratlanul meghalt. Férje, kis gyermeke s széleskörű rokonság gyászolja.

— **Munkát a leszerelő katonáknak!** A hadsereg általános leszerelésével a hadbavonult ipari, mezőgazdasági munkások és napszamosok visszatérnek a polgári foglalkozásokhoz. A nagyszámban felszabaduló munkakéz azonnali foglalkoztatása nemcsak az állam érdeke, de a munkásoké is, akik családjukat és magukat is csak a mielőbb felvett munkával lesznek képesek fenntartani. A munkások munkabábillálásán elsőrendű segédkezet nyújt a győri hatóság munkaközvetítő-hivatal (Győr városháza, Telefon 8-45) valamint a vele kapcsolatban működő pápai, veszprémi, komáromi és esztergomi gyűjtőhelyek. Kívánatos, hogy az egyes ipartelepek, gazdaságok és mindenféle munkaadók mielőbb jelentsek be a győri közvetítő hivatalnál, vagy az említett négy gyűjtőhelynél abbeli igényüket, milyen és hány munkást vagy napszamosot tudnak alkalmazni. A győri hatósági munkaközvetítő, amelynek kerületébe Győr, Veszprém, Komárom és Esztergom vármegyék tartoznak, valamint a négy gyűjtőhely bármelyike kívánatra rendelkezésre bocsátja a szükséges munkaadó megbízásra szolgáló nyomtatványokat.

— **Ingatlanforgalom a veszprémi járásban.** A veszprémi járásban a következő ingatlanváltozások történtek: A Veszprémi Hitelszövetkezet veszprémi házat megvette Paksy Ignác és neje 6000 K-ért. — Özv. Kéri Andrásné nemesvámosi ház-, szántó-, erdő- és legelő ingatlanát megvette Kéri Gábor 2900 koronáért. — Török Ferenc és Róza veszprémi házat megvette Selyem József és neje 2400 K-ért. — Krónik Ferenc veszprémi házat megvette Doma Ferenc és neje 9000 K-ért. — Horváth István és neje veszprémi házat megvette Hevenyess József és neje 6500 K-ért. — Doma Ferenc és neje veszprémi házat megvette Széles Mihályné 16.000 K-ért. — Győri Dezső Károly veszprémi házat megvette Nyul József és neje 6000 K-ért. — Iklódi Szabó János és társai veszprémi házat megvette dr. Köves Jenő és neje 130.000 K-ért. — Özv. Patzl Jenőné vörösbereinyi szőlőjét megvette Földvári József és neje 30.000 K-ért. — Weiler Jakab és neje berhidai házat megvette Molnár Gábor és neje 36.000 K-ért. — Dr. Spitzer Mór és József szentgáli erdőjét megvette Neu Manó és neje 110.000 K-ért. — Tóth Lajos szentkirályszabadja szántóföldjét megvette Szóczi János 4000 K-ért.

— **A lisztellátás javítása érdekében a Veszprémi Nemzeti Tanács a héten akként határozott,** hogy a malmok által tulmagas százaléig kiőrölt gabona kenyérlisztjét újra átőrölteti, mert nagyon fekete és korpás. Addig is, míg az átörölés megtörténik, a kenyérlisztet úgy hozza forgalomba, hogy három kiló kenyérliszt egy kiló főzölisztel kevertet. Mivel ezzel a kenyérliszt ára nagyobb lenne, a rendes árt meghaladó részt a városi pénztár fődözi.

— **Kenyérliszt helyett kenyér.** A Nemzeti Tanács legutóbbi ülésén három kenyér volt az asztalon, amelyet pékek sütöttek a kifogásolt kenyérlisztből. A bizottság tagjai egyhangúlag konstataáltak, hogy a kenyér kifogástalan. A pékek a barna kenyér és rozskenyér sütésének sok fogá-

sát jobban ismerik mint a közönség, azért őket kifogástalan kenyeret tudnak sütni akkor is, mikor a sütés a közönségnek nem sikerül. Ezért a Nemzeti Tanács kimondotta, hogy aki nem akar a kenyérsütéssel bajmóldni, az a kenyérliszt helyett kész kenyérré szőll utalványt fog kapni a pékekhez. És pedig egy negydrésszel több kenyérré, mint amennyi a lisztjáraandósága volt, vagyis négy kiló liszt helyett öt kiló kenyeret kap.

— **A Hazatérő Katonákat Gyámolító Bizottság** részére a veszprémi takarékbba befolyt adományok: Veszprémi takarékpénztár 10.000 K, dr. Ovári Ferenc 5000 K, Rosos István kanonok 5000 K, Molnár Dénes kanonok 5000 K, Kránitz Kálmán kanonok 5000 K, Adam Iván kanonok 5000 K, Perényi Antal kanonok 5000 K, Rada István kanonok 5000 K, Oblatt Rudolf 2000 K, Stoll Jánosné-gyűjtése 1161 K, Iklódi Szabó János Budapest 1000 K, dr. Kerényi Alajosné gyűjtése 870 K, Berger Arnold 600 K, Berger Arnoldné 200 K, Berger Margitka 200 K, Pillitz Arminné gyűjtése 268 K, Hopp Józsefné 200 K, Szauder Kálmán 200 K, özv. Husveth Mártonné 200 K, Szilágyi Ignác 200 K, Köller Sándor 120 K, Kocsuga Emil 100 K. Az adományok folytatását helyszűke miatt jövő számunkban közöljük. Anyny már most megemlítünk, hogy a gyűjtések eredménye meghaladja a 100.000 koronát. Azonban ez még nem elég a nemes cél szükségleteinek fedezésére. Pénzbeli és természetbeni adományokat halásan fogad a bizottság.

— **Ezerháromszáz pár cipőt hozott a Veszprémi Nemzeti Tanács a héten Budapestről.** A cipők fatalpauk ugyan, de bőrből és vastag szövetből van a felsőrésztük, télire alkalmasak. Legnagyobb része a cipőknek iskolás gyermekek számára való, s ezek legnagyobb részét ingyen fogják az iskolás gyermekek között szétosztani. A nagyobb cipőket tanoncok és felnőttek rendelkezésére bocsájják mérsékelt áron. A legdrágábbnak ára is alig lesz több harminc koronánál.

— **Ingatlan forgalom a balatonfüredi járásban.** Dr. Löwy Ede és társai balatonfüredi szőlőjét és pincéjét megvette Goldstein Ezra és neje 70.000 koronáért, Horváth Józsefné balatonfüredi házat megvette Ughy Béla és neje 20.000 koronáért, Kenessey Mór és neje balatonarácsi szőlőjét megvette Marsó László és neje pápai lakos 221.000 koronáért, Szendrei Gáborné felsőörsi szőlőjét megvette Horváth József és neje 5800 koronáért, özv. Balassa Mihályné szentantalfai szőlőjét megvette Kapornaki Jánosné 50 kor. ért.

— **Egy-két szobás butorozott lakás konyhával kerestetik.** Ajánlatok a Fodor-féle könyvkereskedésbe kéretnek.

— **Hazatérő katonák Devecserben.** Folyó hó 19-én érkeztek meg a harcztéről hazatérő katonák szűkebb hazájukba Devecserbe. A több százra menő hazatérő sereg vörös lobogókkal, cigányzene mellett végig vonult a község utcáján s ünnepet rendezett a köztársaság mellett, ifj. István József főhadnagy lelkes felszólítására a tömeg a tüntetés után a legnagyobb rendben szétoszlott. Dicséretet érdemel a devecseri katonaság rendszerete és törvényisztelete, amellyel megmutatták, hogy hazaszerető méltó polgárai az uj független magyar Köztársaságnak. Elismerést komoly, józan magatartásukért katonáknak, s első sorban István főhadnagynak, aki lelkes munkálkodásával mindent elkövet, hogy a rendet fenntartsa Devecserben.

— **T. Oivasóinkat értesíti a Benkő bank r.-t.** Budapest Andrassy-ut 60., hogy az osztálysorsjáték húzása már szerdán, 20-án kezdődött, miert is kéri a n. é. közönséget, hogy a rendeléseket azonnal küldjék be. Hivatalos árak: nyolcad sorsjegy 1 90, negyed 3 40, fél 6 60, egész 13—korona.

— **Színházi Élet.** Gróf Rinaldó számot a Színházi Élet, Incze Sándor lapja, amely kiváló Angélok képekben és írásban számol be a nagyszerű operétról. A Belvárosi Színház és a Városi Színház premierjéről szintén beszámol a szám, amely közli teljes egészében Hatvani Lili egyfelvonásosát, a Barcarölet. Érdekes interjú az uj kultusz-kormány államtitkárjával, és meglepő cikk a kaukázusi külügyminiszter, Haidar Barmete tollából, a kaukázusi színházokról. Verset Somlyó Zoltán írt a számba, amelynek kottamelléklete a Gróf Rinaldó egyik slágerszáma. Egyes szám ára K 120. Előfizetési ár egy negyedévre K 1250. Kiadóhivatal Erzsébet-körút 29.

— **Anyakönyvi kimutatas. Születések:** Kósa Zsigmond kocsis és Perczel Erzsébet fia Zsigmond r. k. — Somogyi József törzsmester és Rádóczi Mária leánya Mária Magdolna ref. — Németh József nádászó és Henn Katalin fia halva született. — Sörfőző János szobafestősegéd és Noll Erzsébet leánya Ida Terézia r. k. — Jung Adam kisbirtokos és Schmidt Magdolna fiai Mihály és Ferenc r. k.

Halálozások: Csekő Mária háztartásbeli 37 éves ref. — Beiglbeck Ferenc fodrászsegéd neje Bornemissza Margit 29 éves r. k. — Berta Zsófia gyári munkásné 19 éves r. k. — Kávozi Ilona 3 éves r. k. — Kollár Julia 3 éves r. k. — Viz József 14 éves r. k. — Kastyák Kálmán 5 éves gör. kath. — Möröcz Terzulia magánzó 64 éves r. k. — Butter Nándor sütősegéd neje Kálán Matild 27 éves r. k. — Feik Sándorka 3 hónapos r. k. — Falman János földmives neje Kovács Katalin 61 éves r. k. — Spitzer Vilmos tanuló 17 éves izr. — Vidor Armin vaskereskedő neje Barcza Ella 33 éves izr. — Kecskés Margit házi cseléd 23 éves r. k. Házasságok: Bolla József járási díjnok ref. és Ligeti Mária Terézia r. k. — Somogyi Simon fényképész izr. és Cseh Mária r. k.

— **A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank** győri fiókja működését Győrött Kazincz-utca 13. szám alatti helyiségében megkezdte. *Bognár újví belépésre kerestetik. Ajánlatokat kér Stern Géza akarattya-pusztai gazdasága, Posta-Balatonfőokjár.*

Egy erkölcsös, szorgalmas ledny kerestetik egy keresztény uri családhoz. Szabadi-utca 18. szám.

— **Jó házból való fiuk** fizetéssel azonnal felvétetnek Fodor Ferenc könyvkereskedésében és könyvnyomdájában Veszprém.

— **Valódi olajvázon** kapható Fodor Ferenc könyvkereskedésében Veszprém.

— **Eladó ház.** Az Eszterházy-utca 2. számú ház, boltnak, műhelyeknek kitűnően alkalmas, két udvarral eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető: VARJAS LAJOS bognár mesternél Veszprémben.

— **Könyveket, papírárukat, írószereket** Fodor Ferenc könyvkereskedésében vásároljunk.

Teher-, luxus-, posta-autók és autobuszok

legnagyobb választékban, komplett felszereléssel, azonnali szállítássa

Fekete Sándor, Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummipótlókerekék és bőrprotektorok minden méretben kaphatók azonnali szállítássa és mindenféle felszerelési cikkek.

ELADÓ

Nagyvárad mellett 650 magyar hold birtok 6 szobás villával, gazdatiszti lakás külön és teljes gazdasági felszerelések. Kedvező feltételek. Továbbá Veszprém város legforgalmasabb utcáján egy nagyon szép, modern lakó ház 6 szobával és mellékhelyiségekkel.

Eladó és azonnal látható többféle fedes hintók és futókocsik, gummi rádlis fedes, gummi rádlis versenykocsi, továbbá 1 pár szép lófiakkerral és szerszámmal. Komplettn átvehető jutányos áron azonnal.

Eladó a Bátor-utcában gazdálkodó egyéneknek alkalmas ház 5 szobával, nagy istállókkal és fészterrel. Azonnal lakható.

Eladó a Bátor-utcában 4 szobás uj ház mellékhelyiségekkel, adómentes. Május elsején lakható.

Eladó egy kisszerű magánház, 1 szoba, konyha mellékhelyiségekkel együtt 10 ezer koronáért.

Eladó Balatonfüreden 4771 négyzetöl l. rendű szállótalaj gyümölcsfákkal, villaépítési anyag és kövek készen építkezéshez.

Cipőfelsőrész készítő üglet és egy cipész-műhely felszereléssel együtt jutányos áron azonnal átvehető üzemképes gépekkel. Értekezni:

GUTTMANN ZOLTÁN keresked. ügynöksége Ranolder-utca 1. szám és a KORONA-SZÁLLÓ.

BALATONPART

A BALATON FEJLŐDÉSÉT ÁPOLÓ ROVAT.

Rovatvezető: CZAKÓ GYULA.

Őszi hangok — tavaszi napsugárban.

Szétnézünk a természet ölen a Balatonpartján. Elnémult a dal a madarak ajakán. Az erdő zenéje, a Balaton csevegése, üdezőld levelek tapasztolása elhallgatozott.

Utunkat sárguló levelek borítják. Légünk ködös, nyomasztó — szállodogáni kezd a hó, mintha csak elfogyott volna az éltető elem. Elkésett vándormadarak repülnek fejünk fölött hosszú-hosszu légi utra.

Az ég azurja nem mosolyog. A nap heve meggyöngült, a szellő hidegen sivit körülöttünk. Hová lett a nyár ékessége?! Az illatos virág, a liget csalogánya, az erdő lombosátora, a mosolygó ég. Vége, vége!

Az utolsó őszi rózsza bánatosan hajtja fejét a föld felé, mintha ő is lehullani vágya már. Felettünk bucsuzó madár röppen, mely siet jobb hazát keresni, mert ahol mi élünk, kopár pusztaság lett.

A borús őszi természet elmerengünk s gondolataink először is önkénytelenül oda vezetnek az enyészet honába a temetőkertbe. S ha ilyenkor kedveseink könnyel, áztatott sirhalmáról felveszünk egy-egy sárguló falevelet: mintha mindegyikről egy-egy szomorú üzenet volna feljegyezve ama másvilágról. Az egyikre ez: *Megszárad a fű, leesik a virág, ha az Urnak szele fuval reá. A másikon, meg ez: Az ember élete a fűhöz hasonló, mely reggel virágozik, de már estére elhervad. A harmadikra meg ez: Elhullunk mi mindnyájan, mint a fáknak levelei s a mi álnok-ságaink elhordanak minket mint a szél.*

Elhullunk. A gyermekkor kies virágaiból oly hamar gyümölcsöt érlel a nyár... Szemünkbe könny tótlul, bizony az elmúlást, enyészetet, halált hirdeti minékünk az ős. ... De a hervadás közben most fény támad lelkünkön, gyönyörű napsugárt látunk az őszi bírálaton át, a halált nem ismerő örökkévalóságot. Őszi borulaton át édes virradat, — tavaszi napsugár a magyar nemzet és ennek szépséges kincse a Balaton fölött.

Független hazában kell, hogy te légy a magyar köztársaság egyik szeme fénye, hullámvérő, üdítő és csalogató szépséges Balatonpart.

Balatonpart örüllő! Midőn 79-ben a Vezuv tűzhányóhegy Pompeji városát elpusztította, sok embert a közápor temetett maga alá, akiket oly helyzetben találtak meg, amint éppen a hamueső érte őket. Sokakat a föld alatt, mély bolthajtások alatt találtak. Itt kerestek oltalmat a rettenetes vészben. Másokat az utcákban ástak ki, kik valószínűleg futással próbálták életüket megmenteni. De hol találták meg az őrt? A város kapujánál álló helyzetben, kezében fegyverével, ahová kapitánya rendelte. S bár zúgott a menydörgés borzalmas moraja, cikáztak a villámok, rengett a föld s ingott minden, bár dült a tűzokádó hegy lavafolyama: a katona őrhelyén maradt s 18 évszázad múlva ugyanazon a helyen találták.

Magyar köztársaság vezető katonái ne felejtkeztek meg a mi kincstünkről, a Balatonpartról.

BALATONPARTI HIREK.

Valaki...!

*Valaki egyszer megfogta a kezem,
Valaki egyszer rám mosolygott.
A nevét akkor dalba szölte lelkem,
Röla akkor mennyit... szepet állmodott.*

*Valaki egyszer másra mosolygott:
Mosolyával rügyet tépelt szét,
Halványabb lett egy leány, úgy megkomolyodott,
... Mert valaki egyszer megfogta a kezét.*

HLINKA NELLI.

* **Balatonfüred község a kormányhoz.** Balatonfüred község képviselőtestülete e hó 13-án tartott közgyűlésen dr. Bárd Béla járásbíró indítványára táviratilag üdvözölte a népkormányt a köztársasági államforma megvalósításáért. A közgyűlés a népkormány öszinte támogatását halározta el. Ugyancsak dr. Bárd Béla indítványára elhatározták, hogy feliratot intéznek a kormányhoz az új választójogi törvénnyel Balatonfürednek önálló választókerületté alakítása tárgyában. Megalakult a hazatérő katonákat segélyező bizottság, s a nyomban megindított gyűlés a legszebb eredménnyel járt.

* **A balatoni fürdők fejlesztéséért.** E cím alatt a „Somogyi Hirlap” hasábjain figyelemreméltó cikk jelent meg Horváth István tollából, amelyben lekesen szót emel aziránt, hogy a balatoni fürdők, amelyek a békeidő beálltával amikor, ismét szabad lesz az ut a külföldi fürdőkbe, bizonyára sokat fognak veszíteni látogatottságukból. Már most szervezkedjenek és készüljenek azzal a komolysággal és a fürdőzők kényelmét szemmel tartó körültekintéssel, amely ezideig részben lehetetlen volt, de részben a lehetőség határain belül sem mutatkozott, ami a fürdővendégek itthon tartására alkalmas. A cikk írója azonban csak általánosságban terjed ki a kérdésre anélkül, hogy konkrét javaslattal élne.

* **A balatonfüredi Kisfaludy szobor.** Kisfaludy Sándornak a kegyeletes közönség 1877-ben állított szobrot. A balatoni nagy költő emlékének emeltek ugyan már szobrot 1860-ban,

ez azonban izéstelen volt. Jalsovics Aladár azt írja, hogy „a gyengébb idegzetű nők rá nézni sem mertek”. E szobor helyett készült a mostani, melynek leleplezésekor mondotta Eötvös József e mélyértelmű szavakat: „Aki szobrot érdemel, annak szoborra szüksége nincs”.

* **Darnay Kálmán muzeuma.** Sümegnek nevetessége Darnay Kálmánnak muzeuma. A neves régész Sümeg és vidéke őskorának és haditörténelmi emlékének teljes képét gyűjtötte ide össze. A muzeum az ország egyik leggazdagabb kézirat gyűjteménye. A muzeum díszes épületének kupolás nagyterme párját ritkítja. A falakat magyar hadtörténelmi motívumokkal, ékes festések díszítik. Körülötte érdekes szép vidék tául szemünk elé.

„Pályázat. A „Balatonvidéki Hirmondó” szerkesztősége mint a lefolyt évben, úgy az idén is diákturista pályázatot hirdet, melyen kivétel nélkül részt vehet mindenki, aki 18. életévét még nem töltötte be. A pályázat tárgya: a Balaton

egyik pontjának leírása, különös tekintettel a tájrajzokra és nevezetességekre. Oly elbeszélések, amelyek a Balatonvidéken tett körutazás élményeit és tapasztalatait adják vissza, előnyben részesülnek. A pályázat célja: az utazó és Balaton mellett vakációzó ifjúságot a Balaton és annak vidékének rejtett szépségeire felhívni. E célból a „Balatonvidéki Hirmondó” szerkesztősége öt pályadíjat tűz ki. Az igen értékes ajándékokon kívül az öt legjobb munka szerzője „Emlékkönyv”-t is kap. A pályázatok 1919. évi szeptember hó 1-ig adandók be a „Balatonvidéki Hirmondó” szerkesztőségéhez (Balatonfüred). Névaláírással ellátott, vagy későbbben beérkezett pályaművek a pályázaton részt nem vehetnek.

* **Borárok a Balatonparton.** Bor iránt most nincs érdeklődés a Balatonparton. Itt-ott történnék kisebb tetelekben 4—6 koronás hektoliterenkénti áron eladások, melyet a készletükből teljesen kifogyott vendéglősök vásárolnak. Ugy az eladók, mint a vevők tájékozatlanok az árra vonatkozólag és várják a helyzet teljes kialakulását.

* **Balatonföldvár ujjalakítása.** A Balatonföldvár-Fürdő részvénytársaság új és szép tervekkel foglalkozik. Ecélből tetemesen felemelte alapitókéjét és új személyeket vont bele érdekkörébe. Nagyobb szabású építkezések és beruházások eszközlése céljából pedig két millió korona transzaktió van folyamatban egy nagyobb budapesti pénzintézettel, amelyek már a befejezés stádiumához közelednek.

* **A balatonfüredi szénsavas források veszedelme.** A balatonfüredi szénsavas források, amelyek Balatonfürednek mint gyógyfürdőnek a balatoni fürdők és nyaralóhelyek között bizonyos fölünyt tudtak biztosítani kvalitatív és kvantitatív erősen csökkentek. A forrásoknak szénsavtartalomra való gyöngülését idegen édes erek beszívargása okozza, míg az apadást a hosszantartó tavaszi szárazsággal hozzák kapcsolatba, de a külső erőművi beavatkozásokra is vezethető vissza, amelyek a fürdőforrások bővítése érdekében folytak s így ép ellenkező eredménnyel jártak.

* **Mi legdrágább a Balatonparton.** A Balatonparton legdrágább a hal. Hihetetlenül hangzik, de tény, hogy a Balatonpartján a hal vagy nem kapható, vagy megfizethetetlen. Balatonparti vendéglős meg se meri venni, mert nem tudja mit számítson egy adagért, hogy a nyers anyag ára is, rezsije is megtérüljön, s meglegyen a polgári haszna is. Balatoni ember ma már a tó halát Herman Ottó könyveiből hálássza ki csak. De virrad...

* **Nem sir a kis lány a Balatonpartján.** A népdal szerint a Balaton partján siró kislány immár nem szinholmi többé, mint amelyen volt évekkel ezelőtt. Rövid körút a Balatonpartján mindenkit meggyőzhet a panaszok és sirások jogtalanságáról; bebizonyítva, hogy a „magyar tenger”-nek igenis van már kulturája, napról-napra fejlődő dus virágzása, s jönnek s várjuk is azokat, kik e virágzás termő gyümölcsét élvezzék.

— Könyvnyomdai és könyvkötői munkákat legszebben leggyorsabban, legolcsóbban készít Fodor Ferenc könyvnyomdája és könyvkötészete Veszprém,

Németh Károly

polgári és katonai szabó

VESZPRÉM

a „Korona“ szálloda átellenében.

Készíték a szakmamba vágó mindenféle munkát. Használt ruhákat becserelek és azokat kijavítva, ismét eladom. Továbbá a Karádféle 40 éven át fenntartott jöbírű **varrógép-üzletet** gépekkel és alkatrészekkel együtt átvettem és azokat tovább árusítom. Használt gépeket becserelek; javításokat elvégzek. — Gépeket rövidebb vagy hosszabb időre **használatra kikölcsönözök.**

BOKROSSY ELEMÉR

ingatlan forgalmi, bank-bizományi és biztosítási tanácsadó irodája

VESZPRÉM, Rákóczy-tér 24. szám alatt

Eladó

Házak Veszprémben:

3 szoba, 2 előszoba, nagy konyha, élelár, parkirozott udvar, gyümölcsös és konyhakert.

Emeleten 5 szoba, nagy előszoba, fürdőszoba, földszinten 3 szoba, kényelmes mellékhelyiségek és virágos udvarral.

6 lakásból álló ház, egy 4, kettő 3, kettő 2 és egy 1 szobás, nagy gyümölcsösrel és konyhakerttel a Séd mellett.

Vendéglő, 6 szobás, 560 m²-es területen. Három 2 szobás lakásból álló modernül épült sarokház.

540 négyszögöl gyümölcsösben a Séd mellett egy 2 szobás és egy 1 szobás épület.

Két pékműhely, egy sütőkonyha, kenyér- és lisztraktárból álló épület és egy 3 szobából, előszoba, konyha, élelár, mosókonyhából álló lakással a Séd partján, konyhakerttel.

Földbirtokok:

200 hold Baranya megyében, gazdasági épületekkel.

304 hold Somogy megyében.

120 hold Somogy megyében.

77 hold Somogy megyében.

66 hold Somogy megyében.

200 hold Tolna megyében.

362 hold Veszprém megyében.

560 hold Pozsony megyében bérbe adó.

1574 hold Baranya megyében bérbe adó.

Szőlők, villák és villatelkek:

14 szobás épület penzionnak is alkalmas, Balatonalmádiban.

Egy 3 szobás és egy 2 szobás villa 1809 négyszögöl szőlővel Balatonalmádiban.

14.000 négyszögöl gyümölcsös, szántó, és szőlő 3 szobás villával, istálló, felszer és sertés-állal Balatonalmádiban.

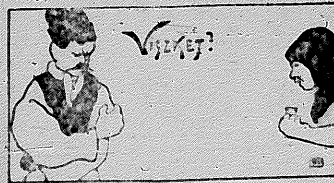
62.500 négyszögöl terület, mely 9000 négyszögöl szőlőből, gyümölcsösből, konyhakertből és szántóból áll, kényelmes lakással, mely vízvezetékekkel is fel van szerelve, Balatonalmádiban.

Tisztviselők fizetéssel és jutálékkal felvétetnek.

Lakásberendezési tárgyak a lakásokban elhelyezve vagy beraktározva, továbbá pincéknél borkészletek, nyaralók stb.

betörés

károk ellen biztosíthatók az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság“ veszprémi főgynökségénél (Szabadi-utca 3. szám).

Viszketegséget, sömört, rüht leggyorsabban elmulasztja a dr. Flesch-féle eredeti, törvényesen védett

„SKABOFORM-KENŐCS“

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátégely K 4.—, nagy tégely 12 6.—, családi adag K 15.—.

Veszprém és vidéke részére főraktár: Kocsuba Emil „Fekete sas“ gyógyszerárában, Veszprémben.

Vételnél a „Skabiform“ védjegyre ügyeljünk.

Rendbe hozta már?

tűzbiztosítását

üvegbiztosítását

betöréseslopás-biztosítását,

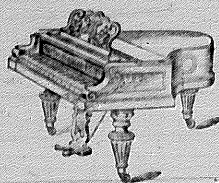
hogy kár esetén az óriási áremelkedéseknek megfelelően kellően biztosítva legyen?

Felszólításra szívesen szolgál felvilágosítással

a cs. és kir. szab. Trieszti Általános

biztosító társ. veszprémi főgynöksége

Kossuth Lajos-utca 24.

KURTZ GYULA

VESZPRÉMBEN.

Új és használt zongora, pianino és harmonium eladási és kölcsönzési raktára.

Alapított: 1890.

Kölcsönzések, javítások és hangolások helyben és vidéken is teljesítetnek.

Avult hangszerek

ujakért becsereltetnek.

Vendéglő átvétel.

Alulírott tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy az özv. Krammerné-féle (Petőfi kör) vendéglőt megvettem és a mai napon megnyitottam. Kérem a közönség szíves pártfogását.

Tisztelettel
H. Horváth Sándor
vendéglős.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a Raksányi Zoltán veszprémi borbély-üzletében éveken át szerzett tapasztalataim alapján f. évi november hó 1-én Veszprémben, Rákóczi-utca 2. szám alatt (Magyar Király szállodával szemközt)

borbély- és fodrász üzletet

nyitottam.

Látogatóimnak pontos és előzékeny kiszolgálását biztosítom.

Kérem a m. t. közönség szíves pártfogását.

Megyeri Károly.

Pesti és Szemeroy

kereskedelmi irodája

HIRDETÉSEI.

Decimal mérleg 400 és 750 kgros súlyokkal, 1 fújtató, 1 üllő, 1 satu, 1 fűrőgép eladó.

Eladó új carambol asztal, felszerelve, gölyökkel, dákokkal.

Eladó 1400 négyszögöles villatelek Aráson közvetlen a vasút melletti villatelepen.

Buhim-utcában 3 szoba, konyha, pince, külön 2 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló ház eladó.

40 hold szántó és 16 hold erdőbirtok jutányosan eladó.

Egy nagy gömbölyű márványasztal eladó.

Palotai uton, a vasúttal szemben újlakóház 3 szoba és mellékhelyiségek és külön épületben 2 szoba, előszoba s konyhából álló lakással, nagy udvarral eladó. — Viz és villany bevezelve.

Megvételre keresünk: 3-4 szobás házakat, kerttel. — Szőlőbirtokot villával. — Kisebb lakóházakat.

Kitünő jó 2 sütős új asztali takaréklüzhely eladó.

Emeletes lakóház üzlethelyiséggel a Főterem, eladó.

Laktanya és temető mellett 11 hold szántóföld és házhely eladó.

Almádiban 3 szoba, verandás villa gyümölcsösrel a Központban eladó.

Eladó egy nyitott és egy csukott fiaker 2 lószerszámmal, egy szánkó és egy fuvarkocsi.

200 hold birtok 20 hold szőlővel eladó.

Jeruzsálemhegyen 2 szobás lakás kerttel kiadó.

Vasút mellett igen jövedelmező téglagyár eladó.

Galamb-utcában ház eladó, azonnal átvehető. Butorok, hálószoba berendezés eladó.

Bukott

tanulók érdekében forduljanak sürgősen a

Zsoldos tanintézetéhez

Budapest, VII. Dohány-u. 84. Telefon 32—40. — Ugyanott a leggyorsabb előkészítés magánvizsgákra, felvételi és

érettségi vizsgára.

Mindenféle üres használt

hordókat és

Palackot (üveget)

minden mennyiségben vesz Szemeroy fűszerkereskedő.

RÜHES LOVAIT

kezelje a sokszorosan kipróbált és mindenütt bevált Strausz-féle

„Fortuna“-lórühek-kenőccsel

(törvényesen védve), mely egyszeri kezeléssel biztosan gyógyít. Kapható:

STRAUSZ ARMIN gyógyszerésznél KENDERES, Jásznagykunszónok megye.

Egy lóra való adag ára 25 kor.